

V Českých Budějovicích dne 12. 12. 2011

Metodické oznámení č. 11, revize č. 2

ke změnám rozpočtu v souvislosti se zadávacím řízením (vícepráce – vícenáklady, méněpráce)

Příjemce (zde zadavatel veřejné zakázky) je povinen řídit se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v aktuálním znění, zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v aktuálním znění, Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES (2004/17/ES) ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, Smlouvou o založení Evropských společenství a jinými relevantními právními předpisy v oblasti zadávání veřejných zakázek jak na národní úrovni, tak na úrovni ES a Závaznými postupy pro zadávání zakázek spolufinancovaných ze zdrojů EU, nespádajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách v programovém období 2007 – 2013 v platném znění (dále též „Závazné postupy“).

Základní východiska

Vícenáklady jsou dodatečným navyšováním finančního objemu již podepsané Smlouvy o podmínkách poskytnutí dotace z ROP NUTS II Jihozápad (dále též „Smlouva“) a příjemce je vždy povinen uhradit je z vlastních zdrojů. Jedná se tedy o navýšení nezpůsobilých výdajů projektu.

Méněpráce jsou práce, dodávky a služby, které jsou zahrnuty v předmětu smlouvy o dílo či mandátní smlouvy mezi příjemcem a zhotovitelem, ale jsou realizovány v menším nebo nulovém rozsahu (při zachování sledovaných parametrů projektu).

Vícepráce jsou práce, dodávky a služby, které nejsou zahrnuty v předmětu smlouvy o dílo či mandátní smlouvy mezi příjemcem a zhotovitelem, a to vůbec, nebo v menším kvantitativním rozsahu. Vícepráce lze (kromě speciálních druhů zadání dle zákona 137/2006 Sb. nebo standardního zadávacího řízení) zadávat formou jednacím řízení **bez uveřejnění**, ovšem za splnění všech podmínek, které jsou v § 23 odst. 7 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „zákon“), uvedeny, a to jestliže jde o:

A) „dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby, které **nebyly obsaženy v původních zadávacích podmínkách**, jejichž potřeba vznikla v důsledku **objektivně nepředvídaných okolností** a tyto dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby **jsou nezbytné pro provedení původních stavebních prací nebo pro poskytnutí původních služeb** (Pozn.: chyby v rozpočtu v zadávací dokumentaci, v projektové dokumentaci, špatně provedené geologické průzkumy apod. nejsou považovány za vícepráce), a to za předpokladu, že:

1. dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby budou zadány témuž dodavateli,
2. dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby nemohou být technicky nebo ekonomicky odděleny od původní veřejné zakázky, pokud by toto oddělení způsobilo závažnou újmu zadavateli, nebo ačkoliv je toto oddělení technicky či ekonomicky možné, jsou dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby zcela nezbytné pro dokončení předmětu původní veřejné zakázky a
3. celkový rozsah dodatečných stavebních prací nebo dodatečných služeb nepřekročí 20 % ceny původní veřejné zakázky.“

Z posledně citovaného bodu 3 § 23 odst. 7 písm. a) zákona je zřejmé, že **celkový rozsah stavebních prací nepřekročí 20 % původní ceny veřejné zakázky**. V této souvislosti je třeba dodat, že pro dodržení

dvacetiprocentního limitu se sčítají ceny všech dodatků (víceprací), které zadavatel k původní veřejné zakázce uzavře (do 20% limitu se nezapočítávají méněpráce). Nutnost vytváření dodatků ke smlouvě o dílo není omezena spodní hranicí, dodatky ke smlouvě o dílo jsou nutné u víceprací jakékoli výše.

B) „nové stavební práce a v případě veřejného zadavatele i o nové služby, spočívající ve stavebních pracích nebo službách téhož či podobného druhu jako v původní veřejné zakázce, a to za předpokladu, že:

1. nové stavební práce nebo nové služby budou zadány témuž dodavateli,
2. původní veřejná zakázka byla zadána v otevřeném řízení nebo užším řízení a v případě sektorového zadavatele rovněž v jednacím řízení s uveřejněním,
3. v zadávacích podmínkách původního zadávacího řízení byla obsažena možnost zadat veřejnou zakázku na nové stavební práce nebo nové služby v jednacím řízení bez uveřejnění,
4. předpokládaná hodnota veřejné zakázky na nové stavební práce nebo nové služby byla zahrnuta do předpokládané hodnoty původní veřejné zakázky a
5. jednacím řízení bez uveřejnění bude zahájeno do 3 let ode dne uzavření smlouvy na původní veřejnou zakázku.“

Nové stavební práce, resp. nové služby nad rámec výše uvedeného jsou z pohledu uznatelnosti výdajů nezpůsobilé.

U víceprací a méněprací je při tvorbě podkladů žádosti o platbu příjemce oprávněn provádět jejich vzájemné započtení, splní-li následující kritéria:

1. každá vícepráce a méněpráce je řádně zdokumentována, zaznamenána ve stavebním deníku či jiném adekvátním dokumentu a podepsána všemi zúčastněnými stranami, mezi vzniklými vícepracemi a méněpracemi je příčinná souvislost (viz níže Konkrétní postup);
2. v rámci smlouvy s dodavatelem a příjemcem musí být zmínka o možnosti zápočtu víceprací s méněpracemi;
3. objem víceprací nepřesáhne 20 % celkové vysoutěžené ceny a zároveň nesmí být vyšší než objem méněprací;
4. vícepráce může být vykonána pouze za předpokladu, že bude vykonána méněpráce, resp. vykonání méněprací je podmínkou realizace víceprací.

Při současném splnění všech výše uvedených podmínek 1 až 4 nebudou takové vícepráce pro účely schvalování žádosti o platbu považovány za vícenáklady, protože neovlivní výši způsobilých výdajů projektu. Ve všech ostatních případech budou vícepráce považovány za vícenáklady. Vícepráce vzniklé nad částku přiznané dotace (tj. vícenáklady), uvedenou ve Smlouvě o podmínkách poskytnutí dotace, je příjemce vždy povinen uhradit z vlastních zdrojů. Stejný postup platí i v případě, že se bude jednat o dodatečné/nové náklady spadající svým charakterem mezi nezpůsobilé výdaje.

Při jakékoliv změně v projektu je příjemce povinen postupovat dle pokynů v Příručce pro příjemce (kapitola Hlášení změn v projektu).

Konkrétní postup

V případě, že budou **během realizace projektu uskutečněny vícepráce**, příjemce prostřednictvím Oznámení příjemce o změně projektu tuto skutečnost nahlásí Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Jihozápad (dále jen „ÚRR JZ“). A to v:

- příloze č. 9 Příručky pro příjemce „Oznámení příjemce o změně projektu“ – důkladně do podrobností popsat změnu s důrazem na doložení nepředvídatelnosti a nezbytnosti změny
- příloze č. 11 Příručky pro příjemce „Změnový list“ – podrobně vypsát změněné položky včetně finančních změn

- příloze č. 8 Příručky pro příjemce „Změny v rozpočtu“ – vyplnit v případě, že změny mají vliv na rozpočet ve Smlouvě či Dodatku ke Smlouvě

Veškeré vícepráce musí být příjemcem dotace řádně zdokumentovány. Ze strany příslušných pracovníků ÚRR JZ budou vyžadovány dokumenty, které doloží **oprávněnost** těchto víceprací (jejich soulad se zákonem 137/2006 Sb.) – zápisy ze stavebních deníků, zápisy z kontrolních dnů, fotodokumentace, ocenění na úrovni položkového rozpočtu atp. Pokud vícepráce vzniknou z požadavku třetích stran (správní orgány, památkáři, archeologové, statici, hasiči apod.), je nutné přiložit rovněž příslušná vyjádření a posudky, které musí být odsouhlaseny zadavatelem, přičemž z těchto požadovaných dokumentů musí být zcela zjevné, že se jedná o vícepráce ve smyslu tohoto metodického oznámení.

Doložené dokumenty musí být všemi zúčastněnými stranami (statutární zástupce příjemce, zodpovědná osoba dodavatele, hlavní inženýr v rámci inženýrského dozoru, zodpovědné osoby třetích stran) řádně podepsány a části textu vztahující se k prokázání nepředvídatelnosti a nezbytnosti provedení jednotlivých změn musí být barevně zvýrazněny a označeny identifikačním číslem/znakem změny.

Dodatečné náklady budou ze strany ÚRR JZ posuzovány z hlediska jejich způsobilosti. V případě nutnosti si může ÚRR JZ vyžádat k posouzení nezbytnosti víceprací znalecký posudek soudního znalce, odborného experta, případně stanovisko ÚOHS. Dodatek ke smlouvě o dílo bude příjemcem předložen nejpozději při předložení monitorovací zprávy se žádostí o platbu.

Příjemce má povinnost vícepráce na faktuře a jejích přílohách (soupis prací, apod.) označit (např. barevné zvýraznění). ÚRR JZ je doporučeno fakturovat vícepráce odděleně od ostatních výdajů.

Příjemce se řídí kapitolou 3.9 Hlášení změn v realizaci projektu Příručky pro příjemce.

Případy, kdy budou dodatečné práce považovány za nezpůsobilé výdaje, tj. příjemce si je hradí z vlastních prostředků:

- a) vícepráce, které jsou v rozporu s legislativou;
- b) vícepráce, které jsou ze strany Řídicího orgánu ROP NUTS II Jihozápad považovány za nezpůsobilé výdaje;
- c) vícepráce, které vzniknou v důsledku nedostatečné přípravy projektu (např. chyby v rozpočtu zadávací či projektové dokumentace či neprovedené geologické a statické průzkumy, chyby projektanta (projektu) apod.);
- d) vícepráce, které překročí schválenou dotaci ve Smlouvě;
- e) celkový rozsah víceprací překročí 20 % původní ceny veřejné zakázky;
- f) vícepráce, které nejsou nezbytné pro úspěšné dokončení projektu (např. nákup počítačů nad rámec původního zadání i v případě, že příjemce vykonal méněpráce);
- g) vícepráce, které nesouvisí s aktivitami projektu, k jejichž naplnění se příjemce zavázal podepsáním Smlouvy o podmínkách poskytnutí dotace ;
- h) zvýšení ceny z důvodu podmínek, které byly definovány při zadávání veřejné zakázky v obchodních podmínkách a následně ve smlouvě o dílo (např. inflační doložka);
- i) vícepráce, které nevznikly na základě objektivně nepředvídatelných okolností.

Metodické oznámení č. 11, revize č. 2 schválila:

.....
Ing. Kateřina Kaprhálová
vedoucí odboru řízení programu